

# INSTITUTE, --- № 1/2010

## THE COMMUNICATION; BRANDING; DESIGN *and* CULTURE *Magazine*

---

**CSR MERCEDES-  
BENZ**

*CSR FACI, BINE  
GĂSEȘTI*

— **083**

---

**GHIDUL  
EXCELENȚEI**

*PERFECȚIUNE,  
FASCINAȚIE,  
RESPONSABILITATE*

— **012**

---

**TIFF**

*ATENȚIE! MOTOR!  
ACȚIUNE!*

— **036**

---

**TUR VIZUAL**

*MUZEUL  
MERCEDES-BENZ  
DIN STUTTGART*

— **158**

# AUTO— INTERVIU

FLORIN SERBAN

*Text*

În ultimul an am dat multe interviuri, mult prea multe, iar acum îmi pare rău. Orice interviu, fie el telefonic sau electronic sau oricum altcumva presupune o întâlnire între două spirite. Viața e formată din astfel de întâlniri și fiecare întâlnire eșuată e o dezamăgire. În viață cred că am avut una sau două întâlniri pe care le regret din câteva sute. În viața “programată”, interviuri adică, le regret pe mai toate. Adevărat, cu câteva excepții. Nu mai mult de patru din câteva zeci. Acum că privesc în urmă e cumva firesc. Aceste interviuri aduc față în față oameni care în mod natural nu s-ar fi întâlnit. Totuși, nu pot să nu ridic sprâncenele a mirare în fața lipsei de imaginație a celor care m-au interviuat. Iar dacă mirarea trece repede, tristețea mai greu. Majoritatea celor care mi-au pus întrebări în ultimul an voiau doar să bifeze o acțiune, să ducă la bun sfârșit o misiune încredințată de un redactor-șef, iar nu să... AFLE. Asta cred eu că trebuie să frământă un jurnalist și să nu îl lase să doarmă: un JURNALIST trebuie să VREA să AFLE. Încă o dată, din această categorie nu fac parte cei 4 mai sus pomeniți, iar 3 dintre ei sunt români. Ca să găsesc întrebările de mai jos m-am

străduit să le evit pe ale lor și m-am hotărât să pun doar patru întrebări, câte una pentru fiecare jurnalist pe care l-am admirat.

**1. Ți place filmul pe care l-ai făcut?  
Da, îmi place. Pe o scară de la 1 la 10 i-aș da 7.**

“*Pentru că trebuie să  
fii departe ca să afli  
povestea, apoi să vii  
aproape ca să o spui.*”

**2. De ce faci film?**

Nu cred că aș putea să fac altceva din tot sufletul. Îmi place tot ce ține de film, de la primele încrâncenări ale unei idei ce nu vrea să se nască, la momentele în care crezi că nu o vei scoate niciodată la capăt cu banii strânși;

de la filmarea și sudoarea de pe platou, până la efortul disperat de a spune povestea așa cum ai crezut-o și abandonul în fața unei noi povești, mai bune și mai pline la montaj; de la bucuria sunetului care te face să închizi ochii la mixajul de sunet, până la finalul primei proiecții în care ai stat cu inima în gât de frică și cu ochii în lacrimi de ușurare. De-a lungul unui film trăiești o viață. Nimic nu se poate compara cu asta. Filmul, facerea unui film, creează dependență.

**3. Unde ai vrea să fii acum.?**

Depart.

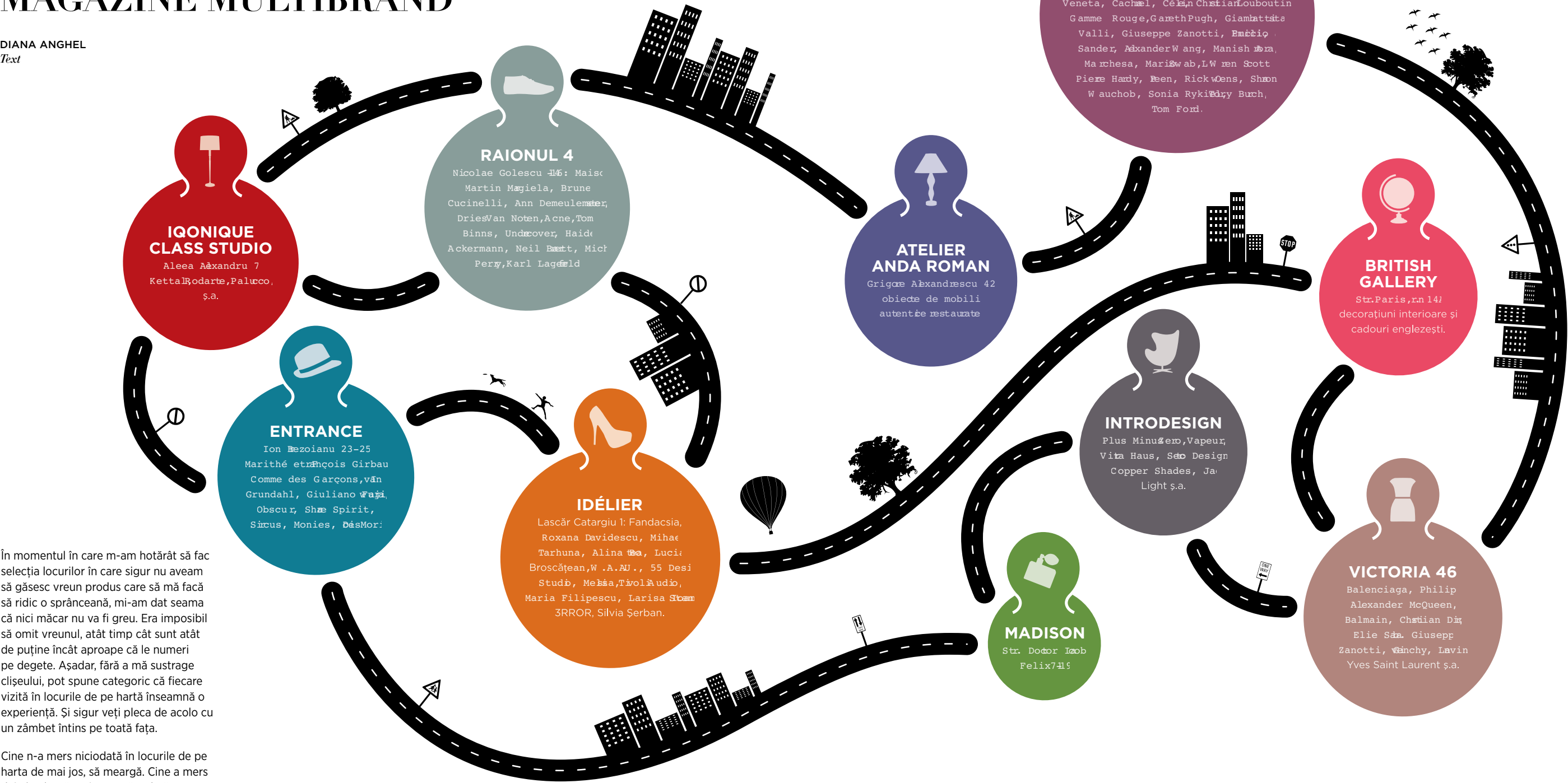
**4. De ce ?**

Pentru că trebuie să fii departe ca să afli povestea, apoi să vii aproape ca să o spui.

**Florin Șerban** (născut pe 21 Ianuarie 1975 la Reșița) este regizor de film. A absolvit ATF în anul 2002 și mai târziu a studiat filmul la Columbia University din New York. În 2010 a câștigat Ursul de Aur la Festivalul de la Berlin cu filmul “Eu când vreau să fluier, fluier”.

# DE UMBLAT PRIN BUCUREȘTI: CONCEPT-STORE-URI ȘI MAGAZINE MULTIBRAND

DIANA ANGHEL  
Text



În momentul în care m-am hotărât să fac selecția locurilor în care sigur nu aveam să găsesc vreun produs care să mă facă să ridic o sprânceană, mi-am dat seama că nici măcar nu va fi greu. Era imposibil să omit vreunul, atât timp cât sunt atât de puține încât aproape că le numeri pe degete. Așadar, fără a mă sustrage clișeului, pot spune categoric că fiecare vizită în locurile de pe hartă înseamnă o experiență. Și sigur veți pleca de acolo cu un zâmbet întins pe toată fața.

Cine n-a mers niciodată în locurile de pe harta de mai jos, să meargă. Cine a mers deja în ele, să mai meargă o dată.



# GALERIA THE INSTITUTE: CARTEA- OBIECT (I)

OANA TĂNASE  
*Text*

Nu este pentru prima oară când artiștii contemporani întârzie asupra unor texte, deconstrucția sau simpla deturare a sensului, confuzia și iritarea fiind consecințe datorate unui demers critic-investigativ, joc ironic ori exercițiu de subminare.

Dosarul inițiat aici aduce în discuție o serie de ipostaze în care artistul se întâlnește cu cartea. Alcătuim astfel împreună o expoziție virtuală, în progress, ce nu urmărește cu precizie o temă definitiv delimitată, ci mai degrabă anumite practici astăzi la lucru.

Ciprian Mureșan și Gili Mocanu sunt primii mei invitați în “galeria” The Institute.



01



02



Prezente în expoziția lui Ciprian Mureșan, «How I Wonder What You Are» (curator: Mihnea Mircan), deschisă vara anului trecut la Galeria Plan B din Berlin (plan-b.ro), aceste două instalații, deopotrivă fragile, discrete, mi-au arestat privirea. “Evanghelia după Ioan” datează din 2006: sub un mic acvariu de sticlă răsturnat, artistul plasează trei rulouri de hârtie, prinse cu elastic colorat, fiecare dintre ele conținând transcrierea textului ce dă titlul lucrării. În capătul de perspectivă găsesc o carte-mutant ce sudează două nuvele ale lui Franz Kafka, «Castelul» și «America». Obiectul final le conține și-ți dictează lectura. Rana mediană a paginilor rămâne însă o poartă a imaginației.

«Baby Seal» este un performance din noiembrie 2010, produs de Gili Mocanu și Elena Albu în cadrul rezidenței ei la Performance Art Institute (PAI) – San Francisco. În genunchi, rezolvând tot fizic întâlnirea dintre paginile unei «Biblie» și ale unui «Coran», Gili Mocanu este avertizat cu suficientă agresivitate atunci când publicul – aflat în așteptare – nu mai empatizează, își pierde răbdarea. La finalul performance-ului, cele două cărți rămân de nedezipit. Obiectul – ermetic.

**01** Ciprian Mureșan, “The CastleAmerika”, 2009, courtesy Plan B, ©Ciprian Mureșan

**02** Gili Mocanu și Elena Albu, “Baby Seal”, 2010, foto: Savvy Tayler, courtesy PAI, ©Gili Mocanu









# SURORILE WAGNER

DIANA ANGHEL, ProMotor

Text

OVIDIU COSAC

Foto

**Prima dată când am intrat în magazinul sursorilor Wagner de pe Bd. Carol, acum vreo trei ani, am avut sentimentul că am aterizat într-un basm. Sau în sufrageria unei bunici austriece burgheze. Și fiindcă între timp am aflat și eu, și voi, probabil, povestea porțelanului pictat manual din magazinul “Wagner arte frumoase și povești”, m-am gândit că ar fi potrivit să aflați și povestea celor două surori: Ana și Irina Wagner.**

**Cum v-ați înțeles când erați mici?**

**Ana:** Cred că așa cum se înțeleg frații în general. Și bine și rău. În final, de fiecare dată am rămas unite. Îmi amintesc că în copilărie, dar și acum, râdeam foarte mult împreună.

**Irina:** Nu ne-am prea înțeles până spre 14-15 ani și după aceea, când a început

liceul și efervescența aia de după Revoluție, cu petreceri, cu grupuri de prieteni, brusc ne-am împrietenit. Ea a urmat Tonitza și eu am început să dezvolt un respect pentru ce se întâmpla acolo, în zona aia, a picturii, a desenului. Și, cumva, din sora mai mică și opresată a devenit sora mai mică și respectată. În jurul vârstei de 14-15 ani a început marea împrietenire.

**Ce îmi poți spune despre personalitatea Irinei?**

**Ana:** În raport cu mine, a jucat mereu rolul fratelui mai mare. Autoritar și mereu cu un ultim cuvânt de spus. Cu toate astea, am simțit tot timpul o căldură pe care doar de la un frate mai mare o poți simți. Altfel, pot spune că e o persoană cu principii puternice care vin ca urmare a unei educații de tip catolic.



**Irina:** Mi se pare că s-a schimbat în timp, e o persoană foarte sensibilă, inteligentă, uneori mă surprinde cât de deșteaptă și pricepută e în afacere. Pe lângă sensibilitate și simț estetic și artistic are un pragmatism din asta care apare în anumite momente, în care mă surprinde ce idei bune are de business. E capricioasă și are un spirit ludic, care iese la suprafață când totul e bine în jurul ei.

**Ce dorință îți pui atunci când vezi o stea căzătoare?**

**Ana:** Depinde de starea în care mă prinde momentul. Nu-mi aduc aminte să-mi fi dorit lucruri ieșite din comun atunci când a căzut o stea. Eu când văd stele căzătoare, mă bucur pur și simplu de micul eveniment. Evident, de una singură, pentru că niciodată nu e timp să-l anunți și pe cel

de lângă tine că tocmai ai văzut o lumină fulgerătoare pe cer.

**Irina:** Fericire, iubire și după-aia încep încă 25 de dorințe, ca să nu ratez nimic.

**Care e cel mai frumos gest pe care l-a făcut sora ta pentru tine?**

**Ana:** Nu pot să răspund cu exactitate la întrebarea asta. Facem gesturi frumoase una față de cealaltă permanent, cred. Ne susținem reciproc în ceea ce facem tot timpul, așa că asta atrage de la sine un mod de conviețuire bun și foarte plăcut.

Irina a fost un personaj foarte important în evoluția mea, ca artist. Din momentul în care am început să desenez, ea a început să mă promoveze, cu forțe proprii. Știa, pare-se, foarte bine în ce “investea” acum mai bine de 10 ani. Astăzi suntem asociate într-o afacere care este bazată

în exclusivitate pe artă și creație semnată Ana Wagner. Mai bine de atât, nu cred că se poate.

**Irina:** Face multe gesturi. Nu-mi vine acum unul în minte special.

**Spune-mi trei lucruri care ți-au schimbat viața.**

**Ana:** Moment foarte important! La 14 ani, mama mi-a sugerat cu blândețe și tact să mă îndrept către școala de arte “Tonitza”. Un alt moment a fost acela în care am decis să transpun pe porțelan lucrările mele de grafică. Eram în anul al doilea de facultate când am decis să încep o mică afacere cu obiecte decorate manual pe care le vindeam cu succes în magazinele de specialitate de la vremea aceea. Un al treilea moment ar putea fi acela în care în 2006 am deschis magazinul





"Wagner-arte frumoase și povești" de pe Bd. Carol 39.

**Irina:** Copilul. Ana și ce face ea. Și ultima iubire.

#### Cât e de complicat să lucreți în familie?

**Ana:** Cred că aceleași principii de funcționare ale unei afaceri se aplică la fel atât într-o formulă clasică, cât și în formula "familie". Este complicat uneori pentru că în loc să fim doar asociați într-o afacere, suntem în exclusivitate surori și atunci, inevitabil ies scânteii. Și de fapt este simplu pentru că ne susținem reciproc, avem puterea să trecem peste greutăți așa cum este normal într-o familie sănătoasă. Și este extraordinar să ai niște părinți care își protejează copiii care nu mai sunt copii și care dau o mână de ajutor de câte ori e nevoie într-o afacere ca a noastră.

**Irina:** Are puncte tari și puncte slabe. E delicat, nu complicat. Face lucrurile mai simple uneori, însă raporturile astea de comunicare într-o companie sunt foarte

sensibile. Adică, nu știu cine avea citatul asta: dacă dimineața ratezi salutul de la micul-dejun, spui bună-dimineața într-un anumit fel, interlocutorul o ia personal și s-ar putea să ratezi ziua aia în companie. Lucrurile pot fi luate personal. Sau orice feedback negativ trebuie explicat că nu e un reproș la adresa fratelui sau a mamei. E mai sensibil.

#### Unde îți place să călătorești ?

**Ana:** La mare. Îmi place să mă aflu lângă o apă atunci când plec în vacanță. Și prefer marea. Mi-a plăcut foarte mult pe insula Capri unde marea e albastră ca cerneala și îmi mai place foarte mult la Cadaques, un loc simplu și retras în Spania pe malul mării. E un mic port, sat de pescari foarte vechi unde, poveștile spun, că Dali își aducea uneori, seara, puii de tigru la plimbare. Asta mi-a spus o doamnă de origine spaniolă, băștinașă, care înota dumnezeiește (avea în jur de 65 de ani) și îmi spunea într-o după-amiază (eram doar

câteva persoane pe o mică plajă de câțiva metri, sub faleza înaltă) că de tânără se scălda în mare încă din luna ianuarie. Îmi plac Catalanii! Plini de viață și puternici.

**Irina:** La mare. Am o problemă cu apa: să fie transparentă și albastră.

#### Spune-mi trei lucruri care te amuză teribil.

**Ana :** În atelierul Wagner se râde mult, în general. Suntem vreo 5, 6 la număr. Ne întâlnim zilnic și de obicei cu voie bună. Ne amuzam din nimicuri așa cum se întâmplă de obicei. Dintr-o vorbă spusă anapoda se naște o întreagă istorie plină de umor și rămâne lait-motivul unei perioade de timp.

Umorul și optimismul ne caracterizează. Altfel, cum v-ați putea imagina că lucrările noastre pe porțelan ar putea inspira ceva pozitiv și foarte plăcut ochiului și sufletului?

**Irina :** Mă amuză fata mea cu ce chestii scoate acum, în ultimul timp, mă amuză anumiți bărbați cu umor și scene din astea

cotidiene pe care le văd pe stradă și la care nu mă pot abține să nu râd.

#### Care e plăcerea ta vinovată?

**Ana:** Fumatul. Încerc să mă las de fumat de când m-am apucat. Nu-mi prea cumpăr țigări, dar le cer prietenilor binevoitori.

**Irina:** Nu prea pot să vorbesc despre ea. Ar intra într-o zonă despre care nu se discută într-o publicație.

#### Cu cine ți-ar plăcea să te întâlnești la o cină exclusivistă?

**Ana:** Cu Napoleon la Fontainebleau, pe inserat. Mă fascinează personajul.

**Irina:** Mi-ar plăcea să îl cunosc pe Marius Manole. Și pe un contra-tenor, Jarrouski.

#### Ce îți place cel mai mult la jobul tău?

**Ana:** Că nu trebuie să dau raportul nimănui. Eventual, în momente de sinceritate, mie însămi. Că fac de dimineață până seara ce-mi place. Creez, desenez, pictez și asta mă umple de energie și bucurie. Și că îmi pot petrece diminețile așa cum poftesc.

**Irina:** Îmi place că are legatură cu arta și cu tot ce e frumos. Mă încântă zona asta. Și după aceea, îmi place că mă pricep la ceea ce fac și nu mă împiedic, nu am dificultăți.

Și că am maximum de libertate: de la program până la idei creative. Pot pune în aplicare tot ce îmi trece prin cap. Ceea ce e mai greu într-o companie. Zic asta pentru că am lucrat într-o companie.

#### Ce planuri de viitor ai?

**Ana:** Sper să pun la cale câteva expoziții de porțelan pictat manual (surpriză) în 2011. Și deloc de neglijat - călătoriile sunt sursa mea de inspirație, așa că îmi doresc cât mai multe în viitor și cât mai variate.

**Irina:** Mă tot gândesc la vacanțe. Nu știu de ce. Deși e criză și toată lumea se concentrează pe muncă, mă preocupă să îmi planific diverse vacanțe. Vreau să scoatem din țară ce se întâmplă aici cu porțelanul, să îl promovăm și să îl vindem și în afară. Și cam atât. Nu îmi fac planuri pe termen foarte lung, pentu că Dumnezeu are mult de spus aici și nu îmi permit să fac planuri pe termen foarte lung. Am avut diverse încercări. E greu, pentru că Europa e saturată și are tradiție în industria porțelanului și nu putem să ne facem noi acum că am inventat apa caldă în Franța sau în Germania, unde există manufacturi din 1600-1700. Și atunci am încercat să ieșim prin diverse evenimente culturale: în Italia, Ana a ieșit cu expoziții

în Ungaria, în Germania. S-au întâmplat vânzări punctuale, însă niciun demers care să ne țină acolo, să vindem sau să deschidem un showroom. Apoi am mai încercat ieșirea asta prin marile târguri. De exemplu, e un târg la Paris, «Maison des Objets», însă ne țin în stand-by, nu ne dau dreptul să deschidem un stand. Și acum, uite, e o coincidență că foarte mulți cunoscuți, inclusiv niște firme ne-au cerut cataloage, și discutăm deja în termeni contractuali cum să ne reprezinte în afară și cum să ne vândă.

**Magazinul "Wagner arte frumoase și povești"** a împlinit anul acesta, în luna ianuarie, 5 ani. Inițial au deschis magazinul în ideea de a face un Concept Store în care să prezinte, pe lângă creațiile atelierului lor, și alți artiști. Astăzi, magazinul s-a transformat într-un reprezentant exclusiv al obiectelor de porțelan pictat manual Wagner.

Ana se ocupă cu partea de creație, producție, conduce echipa de artiști colaboratori ai atelierului.

Irina se ocupă de PR, management și de dezvoltarea afacerii.



# ROMANIA+ DANEMARCA= JAZZ

ALEX MIHAI DINU

Text



**Pe români și danezi îi despart 600 de kilometri și tot atâtea diferențe culturale. Pielea noastră e diferită, culoarea ochilor diferă, limba e diferită, modul în care vedem viața e diferit; și, deși suntem atât de diferiți, un proiect bine ales și bine pus la punct a reușit să creeze o punte: un concert de jazz.**

Piața de jazz este foarte dezvoltată în România, pentru că jazz-ul a fost una dintre puținele plăceri ale intelectualității românești pe care comuniștii n-au reușit să le suprimă. Pentru că a supraviețuit, s-a dezvoltat pe măsură și astăzi a ajuns într-un punct în care își arată deschiderea către jazz-ul european.

Jazz-ul danez a ajuns într-un moment de deschidere către noile țări membre UE, țări în care cultura daneză e foarte puțin cunoscută.

În acest context, JazzDenmark, o asociație daneză care susține jazz-ul, împreună cu Ministerul Culturii danez, cu ambasade daneze și parteneri din lumea afacerilor au reușit să aducă celebrul trio danez Rosendal/Earle/Templeton la București.

Mecanismul a fost simplu, inteligent și de notat: muzicienii veneau la invitația unor companii daneze care activau peste hotare; un concert era destinat angajaților și clienților firmei respective, și, profitând de deplasare care era asigurată de companie, în ziua următoare muzicienii susțineau un concert deschis pentru publicul autohton. JazzDenmark și Ministerul Culturii danez găseau companiile și muzicienii și mediau comunicarea între părțile implicate în proiect, iar ambasadele regionale se ocupau de organizare.

Așa s-a întâmplat și în România, când trio-ul Rosendal/Earle/Templeton a susținut un concert cu sala plină la Green Hours.

Și ca mecanismul să fie aplaudat și mai puternic, proiectul a presupus un turneu în trei țări în care Maersk (firmă daneză care aducea muzicienii) era prezentă: România, Bulgaria și Slovenia.

## INTERVIU

PETER ROSENDAL, GRAIG EARLE,  
JANUS TEMPLETON ȘI JACOB  
HAAGENDAL NIELSEN

### Ce e JazzDenmark și cu ce se ocupă?

JazzDenmark este o asociație profesională a jazziștilor din Danemarca care se ocupă de noii muzicieni, colaborează cu alte asociații și cu Ministerul Culturii, cu scopul de a susține jazz-ul danez. Acest proiect a fost dezvoltat din dorința de a reuși să facem cunoscut jazz-ul danez în țări în care nu era cunoscut.

### Cum a apărut colaborarea cu Maersk?

Am început colaborarea cu Maersk printr-un proiect pilot care s-a întâmplat anul trecut și care a fost un success. Atunci

ne-am gândit că proiectul ar putea lua amploare. În plus, Maersk-ul era prezent în toate cele trei țări în care ne interesa să ajungem.

### Dar cum v-ați decis să faceți un spectacol public?

Pentru că e foarte important să facem cultura daneză să întâlnească cultura românească și, de fapt, concertul e doar începutul procesului, un proces care ar trebui să aibă ca finalitate creșterea relațiilor culturale dintre România și Danemarca. Tot în ideea asta, ne-am gândit ca în viitorul apropiat să chemăm artiști români în Danemarca.

### Ce e special la Jazz-ul danez?

Dacă ne întrebi ce e special la trioul acestui jazz, e faptul că regăsești muzică tradițional daneză. Și asta e ce ne diferențiază de orice altă trupă de jazz - în muzica noastră am reușit să includem motive foclorice tradiționale. Cred că doar ascultându-ne îți poți da seama că venim din Danemarca. Desigur, dacă știi ceva despre cultură daneză.

### Cum a pornit acest trio? A cui e vina?

Doi dintre noi cântăm împreună de ceva vreme, apoi a apărut Graig care are cânta într-un mod cu totul special. Căutam de mult timp un basist care să se potrivească cu noi și cu stilul nostru; l-am găsit și ne-am dat seamă că tot ce trebuie să facă ca să se potrivească cu noi e să cânte.

### Care sunt diferențele dintre jazz-ul interpretat solo și trio?

Am cântat fiecare în trupe înainte, dar pentru cei din trioul ăsta, acesta e proiectul cel mai important. Care sunt diferențele



atunci când cânți într-o trupă? De exemplu, am încredere 150% în colegii mei, am încredere că dacă greșesc ceva ceilalți mă vor salva, că lucrurile sunt mai ușoare. Să cânți devine mult mai relaxant.

### De ce ați ales România, Bulgaria și Slovenia?

Proiectul nostru presupunea să încercăm să facem cunoscut jazz-ul danez în șase dintre țările nou aderate la Uniunea Europeană. Anul trecut am fost în Ungaria, Slovacia și Cehia, pentru că erau mai aproape, iar anul ăsta în România, Bulgaria și Slovenia. Și până acum a fost un succes, am reușit să ajungem la publicuri noi, care ne-au primit foarte bine. Interesant a mai fost și faptul că a trebui să jucăm după regulile voastre” și provocarea asta am găsit-o deosebit de importantă, pentru că ne-a testat profesionalismul.

### Quo vadis?

Probabil mai multe proiecte de genul ăstuia. Cu mai multe trupe, cu mai multe reprezentări, poate și cu artiști români care să vină în Danemarca.

### Ce vă așteptați să învățați din experiența asta?

Am învățat să renunțăm la preconcepții despre români. Românii sunt de fapt foarte, foarte drăguți.

### Cum e să fii o companie daneză în România?

Maersk Line este o companie fericită care activează în România încă din 1998. Maersk Line stabilește standardele în ceea ce privește activitatea de shipping în lume și implicit în România. Fiind o companie bazată pe valori este foarte



## INTERVIU

DRAGOȘ MARIUS CĂLIN  
Country Manager  
Maersk România

lesne să activezi în orice colț de pe glob. Valorile noastre se regăsesc în principiile fundamentale de funcționare ce pot fi aplicate atât în viața privată cât și în business, iar aceasta face ca activitatea noastră în România să fie una de succes.

### Cum v-a venit ideea să chemați trio-ul Rosendal/Earle/Templeton în România?

Evenimentul cu muzică jazz a fost derulat anul acesta concomitent în trei țări europene: România, Bulgaria și Slovenia, la recomandarea Guvernului și Ambasadei Daneze. România reprezintă o zonă de de interes și dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări este accelerată prin diferite metode.

### Cât de importante sunt aceste evenimente pentru angajații unei companii?

Credem în colaborările și investițiile pe termen lung, iar relația cu clienții noștri este de mare importanță pentru noi. Aceste evenimente sunt menite să ne apropie și mai mult de clienți într-o atmosferă diferită de cea de business. Credem că doar așa

putem identifica mai bine nevoile lor pentru a ne adapta la ele. Scopul nostru este să-i servim cât mai bine în România și să demonstrăm avantajele colaborării pe termen lung cu Maersk Line.

### Care au fost obiectivele evenimentului?

2009 a fost cel mai greu an din istoria liniilor maritime, înregistrându-se pierderi de 20 miliarde USD la nivel de industrie transport containerizat. Maersk Line fiind o companie foarte mare a avut o cotă semnificativă din aceste pierderi. Dar considerăm că 2009 este închis și în 2010 se arată deja o revenire la normalitate. Această revenire se datorează pieței și implicit clienților noștri care folosesc serviciile noastre de transport pentru creșterea afacerilor lor. Este datoria noastră să le mulțumim pentru colaborarea cu Maersk Line.

### Care a fost feedback-ul pe care l-ați primit de la angajați?

Colegii mei din Maersk Line au primit foarte bine această inițiativă și au folosit-o pentru a se apropia și mai mult de clienții noștri.

### Cât de important e pentru o companie străină care activează în România să țină legătură prin astfel de evenimente cu țara-mamă?”

Danemarca are un impact pozitiv în organizația Maersk Line din România. Stilul de muncă eficient și atitudinea pozitivă a angajaților reflectă foarte bine caracteristicile țării-mamă.

### Ați mai organizat astfel de evenimente?

Au mai fost astfel de evenimente în trecut, dar fără o continuitate. Anul acesta am ales jazz-ul pentru a reprezenta cât mai



## MP3 KILLED THE VINYL STAR

CĂTĂLIN VARBIU  
*Text*

# MP



Mi se pare că revoluția digitală a făcut pentru industria muzicală cam același lucru pe care l-au făcut rețelele fast-food pentru industria culinară. Deși a adus cu ea un avantaj incontestabil - accesul instantaneu și gratuit la un număr infinit de artiști, informație, stiluri muzicale etc. - a produs și efecte secundare. A luat ceva care, pentru mulți dintre iubitorii de muzică, reprezintă o pierdere iremediabilă: plăcerea de a descoperi treptat un artist, treptat și fără grabă, de a pătrunde nuanțe și detalii care astăzi se pierd în goana după ceva veșnic mai nou, mai actual, mai hip.

Așa cum nu înțelegeam prea bine atunci când eram mai mic pasiunea unora pentru vinyl-uri, atât timp cât aveai la dispoziție casetele crom-dioxid cumpărate pe sub mână de la colegi de clasă ai căror tați lucrau ca piloți sau marinari, aceeași mirare o stârnesc probabil rândurile astea printre oameni de 17-18 ani, care nu mai înțeleg sensul cd-ului în contextul accesului nelimitat la mp3-uri.

Sunt multe motive pentru care preferam vechea ordine. Artiștii creșteau odată cu tine, organic și nu umflați cu îngrășăminte și modificații genetic precum cireșele sau merele mutante din piața Dorobanți. Discurile aveau timp să îți intre pe sub piele, pentru că aveai prea puține ca să poți să sari de la unul la altul cu atâta ușurință ca în ziua de azi. Nu îți permiteai să faci zapping la prima melodie care nu era instantaneu și 100% pe gustul tău. Un album nou de la Depeche Mode sau The Cure era un eveniment în sine și se asculta până la demagnetizarea completă a benzii. Greutatea cu care făceai rost de muzică îi dădea un caracter prețios, iar casetele originale sau vinyl-urile - chiar și cd-urile un pic mai târziu - erau valută forte.

Nu vreau să fiu greșit înțeles: cred că sunt vremuri foarte interesante pentru muzică, cu mulți artiști care merită toată atenția, dar din păcate n-o mai pot primi așa cum se cuvine. Astăzi ușurința accesului favorizează în așa măsură cantitatea, încât ajunge să te

împiedice să descoperi calitatea în felul în care puteai s-o faci cu ceva timp în urmă. Îmi place ultimul album Gorillaz, dar îl voi asculta doar o singură dată, maxim de două ori, pentru că între timp am aflat că au apărut noile The Vaccines, Patrick Wolf, The XX, Two Door Cinema Club și așa mai departe.

Nu pot să nu remarc cu ce viteză amețitoare se scurtează intervalul în care un artist nou devine termen de referință pentru un altul și mai nou. White Lies sunt noii Interpol, care la rândul lor sunt noii Joy Division. Până când termin de scris articolul sunt sigur că o să vă pot spune cine sunt noii White Lies.

La final aș vrea să recomand un exercițiu: alegeți-vă cinci artiști care vă plac și ascultați doar muzica lor timp de o lună, rezistând tentației de a descărca ceva nou între timp. Dincolo de efortul și disciplina pe care le presupune azi un demers de felul ăsta, s-ar putea să-i descoperiți altfel decât credeți că-i știți. Și asta nu e deloc rău.



# PHOTOREADING

*Intro de* **ALINA LĂZĂRESCU**  
*Interviu realizat de* **ALEX MIHAI DINU**

Mai citim? Criza lecturii este un fenomen actual, o preocupare atât locală cât și globală. Paralizați în fața acestei crize, căutăm cauze, explicații, încercăm să ne imaginăm care ar putea fi impactul actestei crize pentru viitorul nostru ca țară, pentru viitorul nostru global și toate imaginile posibile despre viitor par sumbre. Criza lecturii este deseori asociată cu criza educației și pe bună dreptate, din moment ce din cercetări reiese că majoritatea oamenilor nu se mai apropie de cărți după ce au terminat școala. Câțiva temerari încearcă să găsească soluții și să facă ceva: campanii sociale de conștientizare și atragere a publicului către cărți, evenimente, dar spațiul public rămâne dominat de frustrarea că muntele este prea mare pentru a-l escalada vreodată, iar criza lecturii rămâne pentru noi de nerezolvat.

La nivel personal ne confruntăm cu același fenomen, fie nu mai avem timp să citim deloc, fie citim foarte puțin față de cât ne-am dori sau ar trebui, fie suntem copleșiți de activitățile zilnice și de avalanșa de informații care vine către noi.

Puteți încerca acum să acordați atenție la cum vă simțiți și ce experiență aveți, chiar în timp ce citiți acest articol.

Dacă sunteți ca majoritatea cititorilor, probabil că vă grăbiți să ajungeți la final, aveți o senzație de nerăbdare, de grabă, poate că aveți diverse alte gânduri care vă distrag atenția, probabil că veți încerca să înțelegeți tot articolul de la primul paragraf, dorind să anticipați finalul și concluziile. Dacă vă veți aventura până spre mijloc, unde veți întâlni termeni mai tehnici și

concepțe noi, probabil că veți simți nevoia să deveniți mai lenți, chiar să reluați unele fraze, va apărea dubiul asupra înțelegerii, vă veți simți presați de timp, sau vă veți simți obligați să petreceți oricât timp va fi necesar să citiți și să înțelegeți conceptele noi prezentate, chiar dacă nu e chiar atât de relevant pentru voi. Această experiență se intensifică în cazul citirii unei cărți.

Dacă sunteți cu adevărat curioși, vă invit să citiți pentru trei minute și să observați ce experiență aveți.

Cei care au făcut acest test în cadrul cursului de photoreading își descriu experiența din fața unei cărți astfel: nu m-am putut concentra, mi-a fugit gândul, senzația de grabă (abia am deschis cartea și aș vrea să fiu deja la final), n-am răbdare, am reluat paragraful de 2-3 ori pentru a fi sigur că am înțeles, n-am reținut, mă presează timpul, n-am reținut toate detaliile și trebuie neapărat să mă întorc, nu știu ce am citit, chiar dacă am reluat, am încercat să înțeleg totul din prima, înrâncenarea de a reține, trebuie să citesc mai repede și mai mult, dubiu asupra înțelegerii, fără plăcere, nevoia de a deveni lent, greoi, poate îmi scapă niște lucruri, frustrare și nemulțumire, copleșit, orizont îngust, timpul a trecut foarte repede și am citit puțin.

## Ce e photoreading-ul?

**Alina Lăzărescu:** Photoreading-ul e o metodă accelerată de a citi, singura care implică subconștientul în procesul de citire; e o metodă care are cinci pași și care îți dă acces la viteze incredibile de a parcurge

materialul pe care dorești să-l parcurgi. E un sistem prin care reușești să citești în timpul pe care îl ai la dispoziție, dar și la nivelul de înțelegere pe care îl dorești. E o metodă foarte flexibilă care pune în centru faptul că timpul nostru este limitat.

## Cine e creatorul ei?

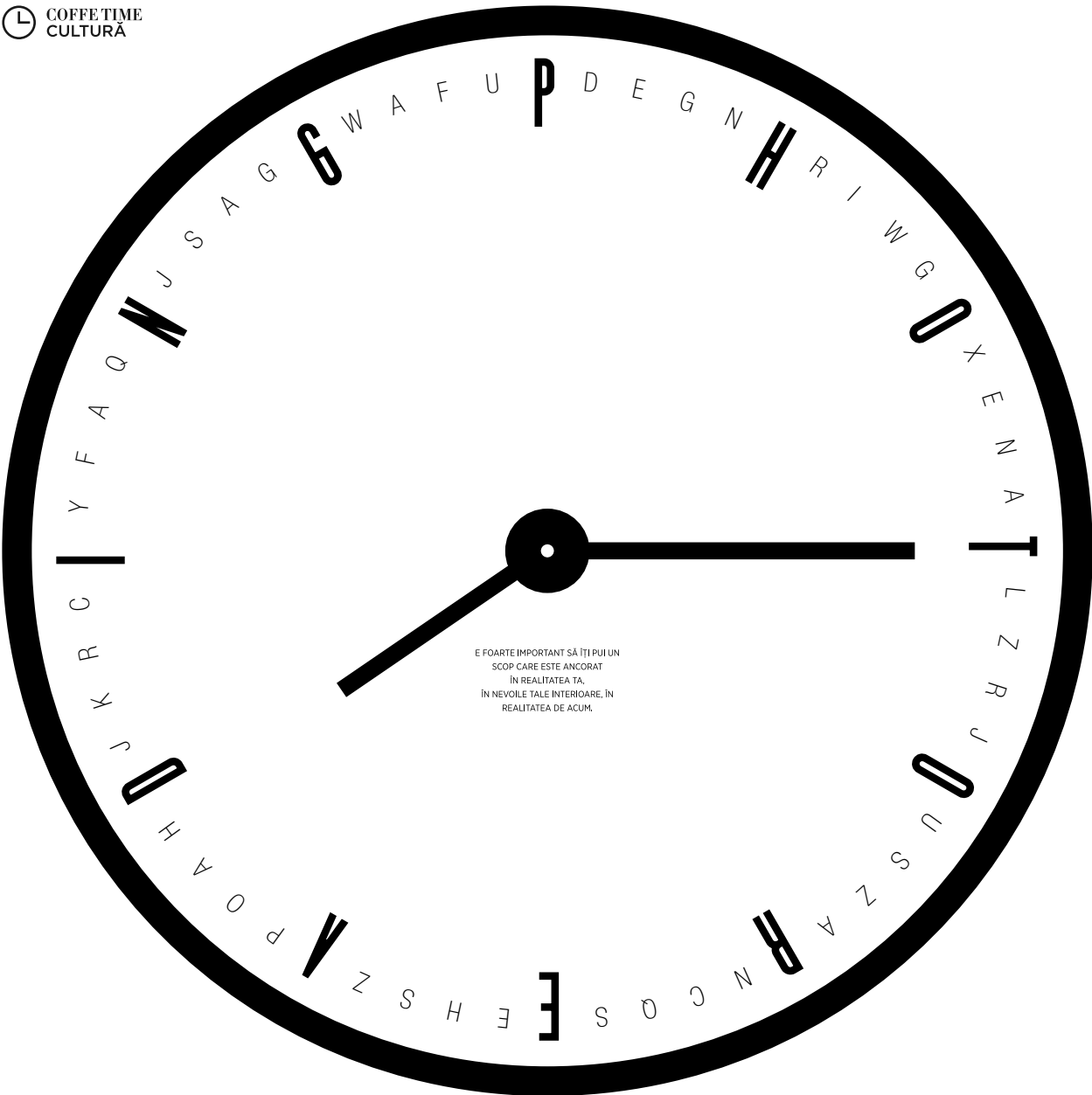
**A.L.:** Paul Schile este creatorul acestei metode; el a studiat metodele de citire rapidă; a studiat de asemenea procesele de procesare a informației care sunt subconștiente și a pus la punct această metodă.

## În mod normal citirea o facem în mod conștient, nu? Nu implicăm subconștientul în niciun fel.

**A.L.:** Nu, tocmai aceasta e ideea. Într-o citire normală sau chiar rapidă, ce faci e că te duci de la părți, de la cuvânt, adică, încercând să înțelegi întregul cu mintea conștientă; însă mintea conștientă nu e un procesor de informație. Informațiile se procesează în subconștient; mintea conștientă este doar un manager care spune “dă-mi, dă-mi, asta”; subconștientul face treaba.

Sistemul acesta a fost creat pentru modul în care funcționează cu adevărat creiereul nostru și cum procesează el informația. Paul Schile a ținut cont de această realitate. Sistemul funcționează așa: prima dată absorbi întregul, îl expui către subconștient și după aceea te duci cu mintea conștientă către detalii și activezi informația pe care o ai în subconștient.





#### Deci atunci când citești o carte folosind sistemul acesta nu înțelegi pe deplin ce citești?

**A.L.:** În prima fază nu. Sunt cinci pași foarte rapizi în metoda asta; primul pas e că înveți să te relaxezi, ai o tehnică de focusare a atenției (problema noastră e că, în timp ce citim, în mod normal ne defocusăm și ne zboară mintea, așa că avem o tehnică de focusare a atenției). După

aceea ajungem la pasul în care începi să expui informația către subconștient printr-o tehnică de focusare a privirii - practic asta nu-ți dă o cunoaștere conștientă a informației. Se expune informația către subconștient și apoi treci prin carte și scoți niște cuvinte-cheie din carte. Răsfoiești cartea, scoți cuvinte; în acest pas, pasul 4, pui întrebări autorului, ce ai vrea tu să afli de la autor, ce ești curios să știi?

#### Întrebări la care ulterior cauți răspuns?

**A.L.:** Te duci să cauți răspuns, sau poate îți vin alte întrebări. E o bază pentru a-ți crea o curiozitate pentru această carte. Și după aceea, în ultimul pas citești cu mintea conștientă, mult mai rapid decât în mod obișnuit cu niște tehnici de parcurgere rapidă. Și fie cauți răspunsul la acele întrebări, fie parcurgi cartea cap-coadă, totul ține de nevoile și de necesitățile

pe care le ai pentru acel material. Ce e foarte interesant la acest sistem e că înveți să-ți cunoști necesitățile reale pe care le ai cu fiecare material în parte și să vezi ce vrei de la cartea respectivă; de ce ai investit timpul tău și energia ta în a citi această carte, de ce te-ar interesa și înveți să-ți stabilești un scop. E foarte important, pentru că, dacă nu-ți pui un scop care este ancorat în realitatea ta, în nevoile tale interioare, realitatea de acum,

atunci citirea rămâne pasivă; pe când în momentul în care citești și înveți să te conectezi cu nevoia ta de a citi, citirea este mult mai ancorată și experiența totală de a citi se transformă - începi să fii mult mai interesat de acea carte.

#### Unul dintre pași presupune și o citire rapidă. Cum se face?

**A.L.:** În ultimul pas poți să citești rapid folosind tehnicile învățate în curs sau poți citi normal, parcurgând, de exemplu, un roman cap-coadă în ritmul pe care ți-l dorești; dar la curs înveți niște tehnici care te ajută să-ți stabilești tu ritmul de citire; e o citire flexibilă.

#### Deci la finalul cărții ai altă senzație dacă o fotocitești?

**A.L.:** Da, diferența este enormă. Dacă înaintea citirii ai urmat primii patru pași, diferența e totală. Pentru că atunci când o citești ai o senzație de familiaritate, te simți ca și cum ai fi citit-o și acum doar parcurgi informația.

În citirea normală încercăm să ne băgăm în creier fiecare noțiune și încercăm să-i dăm un sens. Aici, după ce ai parcurs primii pași, senzația e că din interiorul tău activezi informația, că informația e în tine și o activezi, o duci către mintea conștientă. Astfel poți avea experiențe în care o propoziție pe care o citești declanșează ceva în tine, declanșează o mișcare pe care o așteptai. Cititul devine o experiență mult mai profundă, devine o experiență vie. Reții mult mai multe informații decât ai fi reținut în mod normal și chiar vezi conexiuni pe care nu le-ai fi văzut; totul se leagă foarte interesant și foarte ușor

#### Cât de repede poți citi o carte?

**A.L.:** Depinde de fiecare persoană. În curs se întâmplă o dublare a vitezei, acesta este minimul, dar poți prin antrenament să citești o carte de zece ori mai repede. Poți

să ajungi să citești o carte în timpul pe care îl ai la dispoziție.

#### Și după ce termină procesul de citit se mai întâmplă ceva?

**A.L.:** Da, informația trebuie activată. Activarea se face la 24 de ore sau chiar după 20 de minute. De preferat e să lași să treacă o noapte; depinde de cât timp ai. E important să lași materialul pe care l-ai expus către subconștient să-și creeze legăturile neuronale cu informația pe care o ai deja; neuronii au fost stimulați și în creierul tău se întâmplă conexiuni.

#### Photoreading-ul îți dezvoltă și alte abilități?

**A.L.:** Schimbarea care se întâmplă în curs îți va afecta și alte aspecte. De exemplu, eu mi-am schimbat total relația cu timpul. Înveți să fii focusat și astfel îți transformi stilul de viață și devii mult mai eficient. Am înțeles că, pentru început, trebuie să te relaxezi ca să poți aplica metoda.

#### Adică metoda funcționează doar acasă sau în locuri unde te poți relaxa?

**A.L.:** Deloc. La curs înveți o tehnică prin care te poți relaxa oriunde, chiar și la birou cu oameni vorbind în jurul tău. Focusarea pe care o înveți la curs îți poate folosi și în alte situații. Eu, de exemplu, înainte de orice întâlnire, mă relaxez, îmi stabilesc ce vreau de la întâlnirea respectivă.

#### Care e legătura cu speedreading-ul?

**A.L.:** Speedreading-ul este o metodă de citire accelerată care se bazează foarte mult pe vizual. Înveți să-ți miști ochii și ușor înțelegerea să prindă din urmă viteza de citire. E doar o tehnică de citire rapidă. În sistemul de photoreading e inclus speedreading-ul în partea de activare. În photoreading elementul exotic e citirea fotografică și ea e cea care crește performanța de citire.

Cursul de photoreading a apărut în SUA în 1985

Cursul se ține în 50 de țări

E foarte cunoscut în SUA și Japonia

Funcționează pentru toate tipurile de cărți, chiar și pentru cărți de matematică

Alina Lăzărescu este instructor de

photoreading și fondatoarea companiei

Atelier Einstein, licențiată să livreze aceste

cursuri de către Learning Strategies

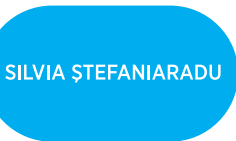
Corporation, USA.

A urmat școala lui Alain Cardon și a devenit

Coach; activează în mediul de business ca

manager și fondator al Franklin Investment.

www.ateliereinstein.ro



#### Cum vi s-a părut experiența cursului de photoreading?

**Silvia Ștefania Radu:** Cursul de photoreading este o experiență în sine. Îmi place să citesc și nu am avut niciodată o problemă cu asta, doar cu ce era obligatoriu, cu materiale plicticoase lungi și în limbaj de lemn. M-am înscris la curs pentru a testa dacă funcționează și pentru "materialele plicticoase" și, de ce nu, dacă pot să aduc cititul meu obișnuit la un alt nivel. Faptul că aflasem că îți pui la treabă subconștientul, explorezi un teren necunoscut și misterior, mi s-a părut fascinant. Bref: este o experiență care merită, încă mai frecventez seminariile, post curs, deoarece iubesc acea stare de concentrare pe care ți-o oferă pregătirea pentru photoreading și, cui nu-i place, măcar din când în când, să stea trei ore cu cărți și

între cărți și mai mult decât atât, să poți să împărtășești cu ceilalți ce te interesează, ce ai citit.

#### Care au fost principalele beneficii ale faptului că ai urmat cursul?

**S.Ș.R.:** Am învățat în liceu că cititul este igiena mentală și orice persoană care se respectă ar trebui să citească 50 de pagini pe zi. Între timp am crescut, obligațiile au crescut și gestionarea timpului liber este o problemă, drept urmare sfatul din liceu a rămas o dorință, un deziderat, o rezoluție a fiecărui an.

După acest curs nu numai că am citit mult mai mult de 50 de pagini pe zi, am parcurs cărți întregi într-un weekend, numărul cărților cumpărate din bibliotecă în speranța că vor fi citite cândva nu mai este așa de mare și nu mai strigă după mine cu reproș "nu m-ai citit, nu m-ai citit!", ci stau cuminiți și își așteaptă rândul cu siguranța că este posibil.

Calitatea concentrării a crescut foarte mult și nu mai ține așa de mult de mediu, puterea concentrării este în tine și poți s-o duci sau să o aduci cu tine oriunde, indiferent de aglomerație, zgomot, agitație.

#### Ce schimbări s-au produs ca urmare a cursului?

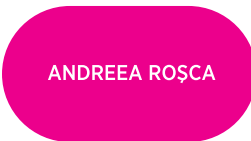
**S.Ș.R.:** După curs intru în starea de concentrare mult mai ușor și mai plăcut, relația cu cărțile, autorii și cititul în general este mult mai bună. Rețin mai mult din ce citesc, viteza de parcurgere a unui material, indiferent dacă îmi place sau nu, este mult mai mare. A dispărut starea de teamă față de subconștient. Subconștientul poate fi un instrument care lucrează în favoarea ta și nu împotriva.

O schimbare în plan material s-a produs de asemenea: nu mai cumpăr toate cărțile de care am auzit sau pe care mi le-am dorit sau mă prind în campaniile publicitare,

ci le răsfoiesc, le aleg mai atent și le aleg pe acelea care într-adevăr îmi plac sau îmi trebuie, fără a avea remușcări că nu cumpăr toate cărțile "tari" care apar sau pe care mi le recomandă prietenii sau pur și simplu în planul de cumpărături trimestriale din care "trebuie" să facă parte și cărțile că, deh, suntem intelectuali.

#### De ce l-ați recomanda și altora?

**S.Ș.R.:** L-aș recomanda tuturor! L-aș recomanda elevilor și studenților pentru ușurarea procesului de educație, pentru facilitarea demersului de selectare a informațiilor, pentru a ști ce, unde și cum să aleagă dintr-o carte.



#### Cum vi s-a părut experiența cursului de photoreading?

**Andreea Roșca:** În primul rând, a fost foarte interesant să descopăr că tot ceea eu știam și credeam despre citit nu era decât unul dintre multele feluri de a citi. Cursul de photoreading a fost o experiență foarte bogată și pentru că nu este vorba doar despre citit, ci despre întreaga experiență pe care o ai cu cărțile, cu lectura, cu autorii cărților și cu lumea informației, în general. Brusc, realizezi că ai căpătat o metodă de a te descurca în marea de informație care ne înconjoară și ne asaltează zi de zi.

#### Care au fost principalele beneficii ale faptului că ai urmat cursul?

**A.R.:** Începi să lucrezi cu intervale foarte scurte de timp. Poți afla ceea ce ai nevoie

în jumătate de oră. Acest lucru mi-a dat curaj să încep să citesc istorie - o zonă în care nu am fost niciodată foarte stăpână pe mine. Aplicarea metodei cere o oarecare disciplină și destul de multă practică, dar rezultatele sunt foarte interesante. Un alt lucru interesant este că parte din metodă se poate aplica în multe alte situații, dincolo de studiu sau lectură. Pentru că printre principiile de bază se numără stabilirea de obiective clare, concentrarea și relevanța imediată a obiectivelor, am descoperit că mă pot descurca mai simplu și mai eficient cu alte lucruri, precum cumpărături, scrierea proiectelor etc.

#### Ce schimbări s-au produs ca urmare a cursului?

**A.R.:** Mă întreb mai des dacă ceea ce fac în acest moment chiar este important, sau dacă este doar o acțiune automată. Chiar citesc mult mai repede și mi-e mult mai ușor să selectez cărți și elemente importante din cărți. Nu trebuie să citesc tot, pentru că o carte poate fi folosită de 100 de ori, în funcție de obiectivul pentru care este răsfoită sau citită la un anumit moment. Apoi, am căpătat un respect deosebit pentru capacitățile uimitoare ale mecanismului care se numește creier uman și încerc să le folosesc din ce în ce mai mult. Pentru că, în medie, nu ne folosim decât o parte infimă din capacitatea de procesare a creierului.

#### De ce l-ați recomanda și altora?

**A.R.:** L-aș recomanda celor care au o preocupare reală pentru studiu, sau o curiozitate care îi face să se teamă că nu au destul timp pentru toate cărțile. L-aș recomanda pentru că este o metodă bună de a fi mult mai eficient cu informația și pentru că poate fi chiar distractiv.

între cărți și mai mult decât atât, să poți să împărtășești cu ceilalți ce te interesează, ce ai citit.

#### Care au fost principalele beneficii ale faptului că ai urmat cursul?

**S.Ș.R.:** Am învățat în liceu că cititul este igiena mentală și orice persoană care se respectă ar trebui să citească 50 de pagini pe zi. Între timp am crescut, obligațiile au crescut și gestionarea timpului liber este o problemă, drept urmare sfatul din liceu a rămas o dorință, un deziderat, o rezoluție a fiecărui an.

După acest curs nu numai că am citit mult mai mult de 50 de pagini pe zi, am parcurs cărți întregi într-un weekend, numărul cărților cumpărate din bibliotecă în speranța că vor fi citite cândva nu mai este așa de mare și nu mai strigă după mine cu reproș "nu m-ai citit, nu m-ai citit!", ci stau cuminiți și își așteaptă rândul cu siguranța că este posibil. Calitatea concentrării a crescut foarte mult și nu mai ține așa de mult de mediu, puterea concentrării este în tine și poți s-o duci sau să o aduci cu tine oriunde, indiferent de aglomerație, zgomot, agitație.

#### Ce schimbări s-au produs ca urmare a cursului?

**S.Ș.R.:** După curs intru în starea de concentrare mult

mai ușor și mai plăcut, relația cu cărțile, autorii și cititul în general este mult mai bună. Rețin mai mult din ce citesc, viteza de parcurgere a unui material, indiferent dacă îmi place sau nu, este mult mai mare. A dispărut starea de teamă față de subconștient. Subconștientul poate fi un instrument care lucrează în favoarea ta și nu împotriva. O schimbare în plan material s-a produs de asemenea: nu mai cumpăr toate cărțile de care am auzit sau pe care mi le-am dorit sau mă prind în campaniile publicitare, ci le răsfoiesc, le aleg mai atent și le aleg pe acelea care într-adevăr îmi plac sau îmi trebuie, fără a avea remușcări că nu cumpăr toate cărțile "tari" care apar sau pe care mi le recomandă prietenii sau pur și simplu în planul de cumpărături trimestriale din care "trebuie" să facă parte și cărțile că, deh, suntem intelectuali.

#### De ce l-ați recomanda și altora?

**S.Ș.R.:** L-aș recomanda tuturor! L-aș recomanda elevilor și studenților pentru ușurarea procesului de educație, pentru facilitarea demersului de selectare a informațiilor, pentru a ști ce, unde și cum să aleagă dintr-o carte.

#### Cum vi s-a părut experiența cursului de photoreading?

**Andreea Roșca:** În primul rând, a fost foarte interesant să descopăr că tot ceea eu știam și credeam despre citit nu era decât unul dintre multele feluri de a citi. Cursul de photoreading a fost o experiență foarte bogată și pentru că nu este vorba doar despre citit, ci despre întreaga experiență pe care o ai cu cărțile, cu lectura, cu autorii cărților și cu lumea informației, în general. Brusc, realizezi că ai căpătat o metodă de a te descurca în marea de informație care ne înconjoară și ne asaltează zi de zi.

#### Care au fost principalele beneficii ale faptului că ai urmat cursul?

**A.R.:** Începi să lucrezi cu intervale foarte scurte de timp. Poți afla ceea ce ai nevoie în jumătate de oră. Acest lucru mi-a dat curaj să încep să citesc istorie - o zonă în care nu am fost niciodată foarte stăpână pe mine. Aplicarea metodei cere o oarecare disciplină și destul de multă practică, dar rezultatele sunt foarte interesante. Un alt lucru interesant este că parte din metodă se poate aplica în multe alte situații, dincolo de studiu sau lectură. Pentru că printre principiile de bază se numără stabilirea de obiective clare, concentrarea și relevanța imediată a obiectivelor, am descoperit că mă pot descurca mai

simplu și mai eficient cu alte lucruri, precum cumpărături, scrierea proiectelor etc.

#### Ce schimbări s-au produs ca urmare a cursului?

**A.R.:** Mă întreb mai des dacă ceea ce fac în acest moment chiar este important, sau dacă este doar o acțiune automată. Chiar citesc mult mai repede și mi-e mult mai ușor să selectez cărți și elemente importante din cărți. Nu trebuie să citesc tot, pentru că o carte poate fi folosită de 100 de ori, în funcție de obiectivul pentru care este răsfoită sau citită la un anumit moment. Apoi, am căpătat un respect deosebit pentru capacitățile uimitoare ale mecanismului care se numește creier uman și încerc să le folosesc din ce în ce mai mult. Pentru că, în medie, nu ne folosim decât o parte infimă din capacitatea de procesare a creierului.

#### De ce l-ați recomanda și altora?

**A.R.:** L-aș recomanda celor care au o preocupare reală pentru studiu, sau o curiozitate care îi face să se teamă că nu au destul timp pentru toate cărțile. L-aș recomanda pentru că este o metodă bună de a fi mult mai eficient cu informația și pentru că poate fi chiar distractiv.



# AVALANȘA

IULIANA VÎLSAN

Text

BOGDAN STÂNG

Foto

Când eram mică, mergeam în satul bunicului meu, un sat de turci cumani, din primul val de turci creștinați, un sat în lanțul munților hercinici, cei mai vechi munți. După război a avut loc o inundație și apa a acoperit trei sferturi din sat. Apa s-a oprit unde începea grădina bunicului. Tot satul a considerat oprirea apelor exact unde începea gospodăria lui drept providențială. Bunicul era dascăl și lumea a conotat și spiritual oprirea apelor, devenind apoi o autoritate în bucățița de sat care a mai rămas. De câte ori mergeam acolo, mă plimbam cu barca pe lacul care acoperise satul. Sub ape erau casele cunoscuților, turla bisericii pe care o puteam atinge cu vâsla, rămășițele copacilor din livezile de altădată. Lacul avea nesfârșite povești locale și mult pește. De câte ori mâncam pește mă gândeam la traseele peștilor prin interioarele caselor de sub ape, la lumea pe care ei o cunoscuseră prin ochii lor. Îmi imaginam ulițele, jocurile și viețile oamenilor care în capul meu continuau să trăiască în adâncuri. La câte bizarerii se întâmplau legate de lac, ceva tot exista, iar existența unei lumi la care eu nu aveam acces mă fascina.



“Avalanșa” mi-a amintit de lumea închisă a celui sat ale cărei legi de funcționare erau altele decât legile țării care erau pentru ei de față. Însuși autorul textului spune că lumea satului despre care vorbește are dimensiunea universală de a fi plasat oriunde există parametrii pe care acel sat îi are: lume închisă care trăiește izolat în pericolul iminent al unei imense forțe distructive.

În “Avalanșa”, un sat izolat trăiește 10 luni din an cu pericolul avalanșei. În această lume, totul se face pe tăcute, totul este programat, inclusiv nașterile, momentul în care s-ar produce cele mai necontrolate sunete care ar putea declanșa avalanșa. Regulile interne de supraviețuire devin legi, iar lumea care-și înăbușă țipătul, o tipologie specifică. Chiar și când părăsesc satul, locuitorii lui se poartă la fel.

Eugen Ionescu în «Prezent trecut, trecut prezent», vorbind de lumi înăbușite, contextul care determină forma, spunea: «Se poate face circ cu purici. Puricii trebuie dresați, primul lucru care trebuie făcut este să se obțină ca puricii să nu mai sară. Cum se ajunge aici? Se pun puricii sub un pahar. Puricii încearcă să sară, se lovesc de sticlă, cad la loc. Dintr-un anumit moment, ei nu mai sar. Paharul poate fi ridicat. Și iată-i pe purici avansând încet, prostiți; ei pot fi împinși cu degetul, se poate sufla peste ei, nu mai sar.»

Lumea pe care vizual am creat-o în paradigma celor exprimate mai sus este un interior al unei case în care oamenii tac și lucrurile vorbesc, pereții vorbesc, tavanul apasă și țipă în același timp, o lume înghețată la care locuitorii nu mai au acces (de fapt ei nu au acces nici la propria lor viață), dar știu că ea există și



rămân doar visele imobile încremenite, fantasmale, băntuirile. O lume care trăiește în pericolul avalanșei, care închide sensul de mlaștină în care te afunzi, iar zbaterea nu provoacă decât apariția mai rapidă a momentului morții. O lume cu intimitate transparentă în care exteriorul decide. O lume dură. Cu cât exteriorul este mai agresiv, cu atât interiorul devine mai fragil, sensibilul exacerbă.

Iuliana Vîlsan semnează scenografia piesei “Avalanșa”

Piesa a fost montată de Radu Afrim pe scena [http://bucuresti.24fun.ro/locatii/teatrul\\_national\\_i\\_l\\_caragiale](http://bucuresti.24fun.ro/locatii/teatrul_national_i_l_caragiale) Teatrul Național I.L. Caragiale București - TNB, după piesa dramaturgului turc Tuncer Cücenöğlu.





# INVENTATORI AI AUTOMOBILULUI. DIN 1886!

Acum 125 de ani, când Carl Benz a schimbat lumea, design-ul auto nu exista ca disciplină în sine.

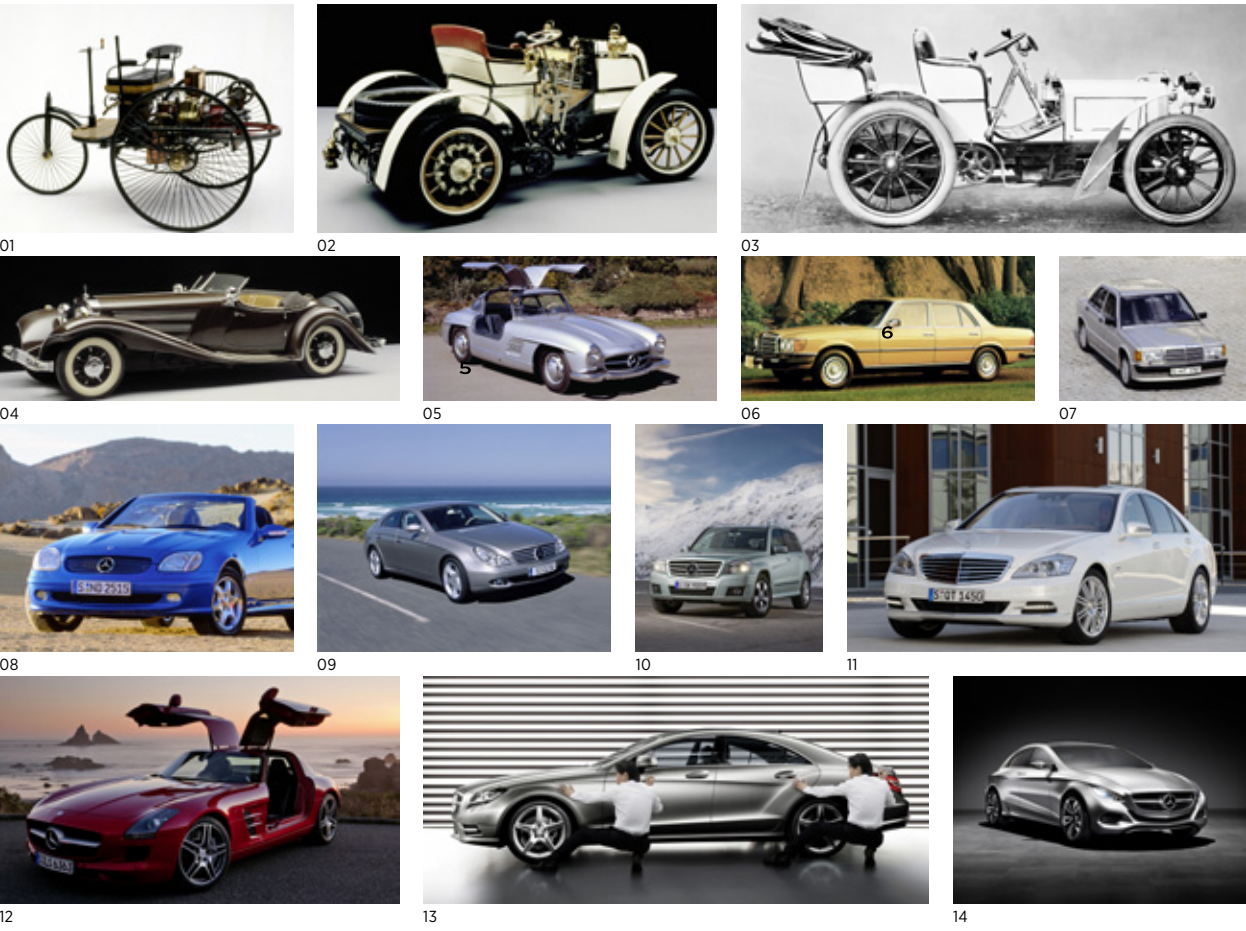
Dar istoria Mercedes-Benz a reușit să transforme visul mobilității absolute într-un parcurs remarcabil al celor care au prezentat mai bine de un secol modele și concepte auto menite să devină legende.

Reperle istorice unice ale design-ului Mercedes-Benz vorbesc despre perfecțiunea, fascinația și responsabilitatea automobilelor mărcii germane.

Iar fiecare model în parte reprezintă o mărturie în acest sens.

Patent-Motorwagen-ul Benz era simbolul spiritului de pionierat prin excelență. La vremea sa, mașina cu trei roți vestea zorii unei noi ere a mobilității.

Acum, Mercedes-Benz SLS AMG, CLS sau prototipul F800 Style stabilesc noi standarde în design-ul auto, sugerând felul în care automobilul zilei de mâine ar putea arăta.



**01** 1886 - Patent-Motorwagen-ul Benz  
**02** 1898 - Daimler 8 hp Phoenix Phaeton  
**03** 1900 - Mercedes 35 hp  
**04** 1934 - Mercedes-Benz 500K  
**05** 1954 - Mercedes-Benz 300SL

**06** 1977 - Mercedes-Benz 300 SD  
**07** 1982 - Mercedes-Benz 190  
**08** 1996 - Mercedes-Benz SLK  
**09** 2004 - Mercedes-Benz CLS  
**10** 2008 - Mercedes-Benz GLK

**11** 2009 - Mercedes-Benz S400 Hybrid  
**12** 2010 - Mercedes-Benz SLS AMG  
**13** 2010 - Noul Mercedes-Benz CLS  
**14** 2010 - F 800 Style

# SĂ NE DEȚINĂ

ALEX MIHAI DINU  
*Text*

De fiecare dată când îmi cumpăr vreun gadget îmi vine în minte o replică de-a lui Tyler Durden din Fight Club: “The things you own end up owning you”. Și atunci mă gândesc o secundă la asta; dar îmi dau repede seama că era doar un film și că nici Fincher, regizorul, nu crede ce-a zis, că doar ce-a terminat de regizat “The social network”. Oricum, și dacă ajungem să ne deținem, măcar sa ne deținem niște gadget-uri care sa ne placă, nu?

## 1 Să ne dețină un... laptop

**SAMSUNG NOTEBOOK 9** – Samsung Notebook 9 Series este fabricat din duraluminu, un material ușor, de două ori mai rezistent decât aluminu și folosit de obicei la construcția aeronavelor. Ecranul SuperBright Plus al notebook-ului, cu o luminozitate de 400 nit, de două ori mai luminos decât al celor convenționale, alături de caracteristicile sale de redare vibrantă a culorii (16 milioane de culori) și raportului Super Contrast (1.300:1) fac din acesta unul dintre cele mai atrăgătoare ecrane de pe piață. Prevăzut cu Microsoft Windows 7 și cu cea de-a doua generație de procesoare Intel® Core™ i5/i7 cu o memorie de până la 8GB, Notebook 9 Series accelerează performanța prin alocarea dinamică a puterii de procesare exact acolo unde ai nevoie.



Aceasta cu ajutorul tehnologiei inteligente 2.0 Turbo Boost a Intel care face ca utilizatorul să poată acționa mai inteligent și mai rapid, conservând în același timp și energie.

## 2 Să ne dețină un... ereader

**EBOOK READER-UL LIBRETTO PER5062B.** Designul său foarte subțire (8.8 mm), greutatea redusă, precum și funcțiile sale îl transformă în accesoriul potrivit pentru călătorii. Libretto PER5062B are încorporată tehnologia WIFI și un browser web pentru acces la internet și la descărcarea eBook-urilor. Ecranul touch cu tehnologie SiPix asigură un timp de răspuns minim, astfel încât utilizarea meniului devine foarte ușoară și rapidă. Cu posibilitate de încărcare a bateriei prin USB, eBook Reader-ul Prestigio poate funcționa până la 10.000 de pagini înainte să necesite o nouă încărcare.

## 3 Să ne dețină o... tastatură

**TASTATURA LOGITECH WIRELESS SOLAR** se încarcă oriunde există lumină, chiar și în spații închise, eliminând astfel grija bateriilor; poate fi încărcată și cu lumină artificială și poate rămâne încărcată cel puțin trei luni în intuneric total. Cu o grosime de doar 7,5mm, tastatura lucioasă Logitech



Wireless Solar este extrem de aspectoasă. Tastatura Logitech Wireless Solar K750 dispune de conectivitate wireless Logitech Advanced 2.4 GHz, care nu permite întâzieri sau căderi, așa încât ai toate beneficiile unei conexiuni prin cablu, dar și comoditatea uneia wireless. Tehnologia Logitech Advanced 2.4 wireless include criptare AES de 128 biți pentru tastatură, unul dintre cele mai eficiente niveluri de securitate disponibile la ora actuală.

## 4 Să ne dețină un...GPS

**PRESTIGIO** lansează două modele de dispozitiv GPS, ce oferă navigare asistată excelent, precum și player media audio și video, eBook Reader și jocuri. Ecranul touch ușurează accesul la hărțile și aplicațiile disponibile. Sistemul 3D de navigare IGO Primo, funcțiile multiple și aplicațiile sunt separate în mod inteligent de funcțiile de bază, astfel încât orice utilizator poate folosi meniul în mod eficient. Vizualizarea 3D a hărților și rutele rapide sunt doar câteva dintre funcțiile acestor dispozitive GPS.

## 5 Să ne dețină un... monitor

**Philips LightFrame™.** Acest monitor de 22”, cu un finisaj lucios de culoare albă a fost creat cu scopul de a se mula pe orice



încăpere cu aspect contemporan, prin exteriorul său modern și luxos. Cu toate acestea, aspectul nu este singurul punct forte al monitorului LightFrame; utilizatorului i se pune la dispoziție experiența LightFrame, cea mai eficientă în privința reducerii oboselei ochilor. Cercetările au arătat că lumina albastră percepută de al treilea receptor ocular are un efect relaxant și revigorant. Această descoperire a fost integrată în LightFrame, care emite o lumină albastră caldă. Aceasta relaxează utilizatorul, ridică nivelul de concentrare și reduce fenomenul de oboseală a ochilor.

## 6 Să ne dețină un... telefon mobil

**JOHN'S PHONE** e cel mai simplu telefon din lume. Îți permite să efectuezi și să primești apeluri oriunde în lume fără alte inutilități, cum ar fi un aparat de fotografiat, mesaje text și un număr nesfârșit de tonuri de apel. John's Phone nu necesită nici o instrucțiune de folosire. Are doar câteva butoane care te ajută să răspunzi și să închizi, să dezactivezi și să activezi sunetul și să blochezi tastele. John's Phone a fost proiectat de John Doe Amsterdam, care a făcut din acest telefon mobil o piesa unică de design olandez.







# 5 SERIALE, UN EPISOD PE ZI

ALEX MIHAI DINU  
*Text*

**Pentru că serile noastre merită ceva mai bun decât un talk show plicticos, un film expirat, vreo emisiune de divertisment dubioasă sau un chat pe facebook și pentru că seriarele apărute în ultima vreme sunt mai bune decât filmele apărute în ultima vreme, aveți în continuare cinci seriale care merită; unul pentru fiecare zi a săptămânii. În weekend ieșiți din casă.**



## BREAKING BAD

(2008, producător Vince Gilligan)

Când ești un profesor de chimie într-un liceu din Albuquerque, New Mexico, cu o nevastă gravidă și un fiu adolescent și paraplegic, cu un al doilea job într-o spălătorie a unui imigrant român, ți se cam poate citi în frunte ce ți-e scris. Mai puțin un cancer pulmonar în fază terminală. Care îți naște, pe lângă o tuse cumplită, dureri și sângerări și o întrebare: ce las în urma mea alor mei? Întrebarea naște la rândul ei altă întrebare: cum să fac să las ceva în urma mea? Și, într-un final, în timpul participării la o acțiune a Drug Enforcement Administration (DEA), îți vine și răspunsul: prepararea de amfetamină.

Când nu mai ai nimic de pierdut, e foarte ușor să găsești un fost elev care se ocupă deja de preparat amfetamină, dar la stadiul de amator. E foarte ușor să faci echipă cu el: tu prepari, el vinde. E foarte ușor să vinzi primele doze, e foarte ușor să

intri în rețeaua traficantilor, e foarte ușor să faci destul de mulți bani.

Când boala răspunde la terapie și afli că te vindeci, îți dorești să te mulțumești cu banii pe care i-ai facut și să te retragi. Dar nu mai poți. Pentru că faci cea mai pură amfetamină din câte s-au văzut. Și pentru că l-ai omorât pe dealerul local. Și pentru că, acum, tu ești dealerul local.

De ce merită? Pentru că simți chimia dintre tine și serial încă de la început. Pentru că umorul negru de la început se estompează până la episodul 6 și se transformă într-un mod foarte inteligent în tensiune și suspans, poate cele mai puternice de la Prison Break încoace. Pentru unul dintre cele mai bune scenarii de film.



## MODERN FAMILY

(2009, producători Steven Levitan, Christopher Lloyd)

Vă întrebați ce s-a ales de familia Bundy? Păi Bundy e acum sexagenar, a divorțat de Peg și acum e căsătorit cu o columbiancă superbă și cu 25 de ani mai tânără. Kelly s-a așezat la casa ei și are trei copii, Bud s-a dovedit a fi gay, iar el și partenerul lui au înfiat o fetiță din Vietnam.

Glumeam. De fapt, nu glumeam, pentru că Modern Family chiar e un fel de Familia Bundy a zilelor noastre. Cele doua seriale îl au în comun, într-adevăr, pe Ed O'Neil (Al Bundy) care aici joacă, într-adevăr, rolul unui bogătaş trecut de vârsta a doua, cu doi copii din prima căsătorie și recăsătorit cu o columbiancă mult mai tânără.

Ca oricare alt sitcom, în fiecare episod, personajele sunt puse în situații de viață menite să contureze personajele și să testeze stereotipurile din societatea americană. Acțiunea se petrece în paralel în cele trei familii: a lui Jay (ex Bundy), a fiicei sale Claire și a fiului sau, Mitchell; așa că problema e filtrată în mod diferit prin cele trei tipuri de familii (familia multiculturală, construită pe fundamentul interesului material, familia tipic americană și familia gay), iar rezolvarea problemei are loc, de cele mai multe ori, atunci când întreaga familie se unește și ajunge la concluzia că problema e una universal-valabilă si rezolvarea asemenea.

Deși pornește ca un serial plin de stereotipuri americane reușește foarte rapid, foarte subtil și foarte inteligent să le demonteze pe fiecare, cu argumente valide și să creeze astfel o poveste originală în care soția mai tânără nu e mănâtă doar de bani, familia americană nu e nici pe departe una obișnuită si plafonată, iar cuplul gay nu e unul promiscuu, ci așezat si family oriented.

Modern Family creează 11 personaje complet noi și fiecare dintre cele 11 personaje, luate chiar și separat, e puternic conturat și contagios. Umorul e de mai multe tipuri și variază, așa că în timpul unui episod ai să zâmbești la o glumă deșteaptă și subtilă, pentru ca în următoarea scenă să râzi cu gura până la urechi.

De ce merită? Pentru ca Modern Family reușește, într-adevăr, să fie un next step al Familiei Bundy. Pentru că e un mockumentary filmat cu o singură camera, iar scenele-testimonial în care cuplurile se adresează direct camerei și explică scena tocmai încheiată sunt extrem de savuroase.



## LIE TO ME

(2009, producător Samuel Baum)

Se pare că nu suntem făcuți să mințim. Pentru că atunci când o facem, deși gura ne ascultă și spune ce vrem, restul corpului spune adevărul. Și unii văd asta. Sau învață să vadă asta. E cazul lui Cal Lightman, un individ spectaculos cu un trecut sumbru care nu poate fi mințit. Și, care e, de fapt, cel mai bun specialist în microexpresii faciale din întreaga Americă. Și pentru că e cel mai bun e și cel mai căutat. De la FBI, la prieteni care îi cer o favoare.

Premisele serialului sunt excepționale, la fel ca și prima parte a primului sezon. Lightman Group, compania lui Cal Lightman, rezolvă într-un mod spectaculos cazurile care le ajung pe mână folosindu-se de abilitatea de "a citi fețe". Serialul debutează plin de energie, cu personaje care promit, cu povești complexe și interesante. Din păcate, la un moment dat, cotește serios într-o zonă a clișeelor și ajunge un simplu CSI în care, în loc de analize de laborator, se analizează fețe care mint. În plus, de dragul de a crea cazuri interesante, scenariștii renunță la verosimil

și folosesc tot felul de artificii în încercarea de a se juca cu mintea privitorului.

De ce merită? Pentru că deși devine comercial și neverosimil, faptul că toate metodele prin care adevărul iese la iveală sunt reale și aplicabile face ca serialul să fie de neratat. Pentru că personajul Cal Lightman e bine construit și memorabil. Pentru că fac mai tot timpul trimiteri la momente istorice în care persoane publice au mințit. Pentru că după ce vezi câteva episoade vei fi instinctiv mai atent la cine minte în jurul tău.



## UNITED STATES OF TARA

(2009, producător Diablo Cody)

Indivizii cu personalități multiple sunt un subiect vag și destul de tabu. Sau sunt considerați nebuni și închiși in ospicii. Dar ce se întâmplă atunci când o tipă cu personalitate multiplă duce o viață liniștită în Kansas alături de soț și de cei doi copii? Dar atunci când tipa devine altcineva?

Se întâmplă United States of Tara. În care Tara e personajul principal care atunci când e stresată își pierde identitatea și devine T, o adolescentă rebelă, Alice, o casnică de prin anii '50, Buck, un bețiv gălăgios care a luptat în Vietnam, Shoshana, propriul ei terapeut imaginar, Chicken, care e chiar Tara când avea cinci ani și Gimmie, o personalitate episodică care e mai mult animal decât om.

Pe lângă faptul că transformarea ei naște situații din cele mai interesante, adevărata măiestrie a serialului e modul în care scenariștii creează și rezolvă



problemele familiare pe care le aduce boala Tarei.

De ce merită? Pentru că e cea mai bună comedie neagră din ultima vreme. Pentru că Toni Collette, care o joacă pe Tara, face un rol senzațional pentru care a câștigat un premiu Emmy și un Glob de Aur pentru cea mai bună actriță dintr-un serial.



## WEEDS

(2005, producător Jenji Kohan)

La un moment dat alegi să-ți schimbi viața sau viața alege să te schimbe pe tine. Într-o suburbie în care lucrurile decurg perfect, Dumnezeu e la biserica din centru, vecinii sunt absolut ridicoli, copiii frecventează o școală mediocră, timpul pare că are toată răbdarea din lume. Și, ca să schimbi toate astea, trebuie să evadezi, chiar dacă asta înseamnă să începi să vinzi marijuana, să-ți



creezi o rețea, apoi să începi să o cultivi.

Evadarea vine la pachet cu un cutremur în viața tuturor personajelor care interacționează cu Nancy-the-drug-dealer, iar lăcomia îi ajută să încerce și altceva decât drumul bătătorit din little boxes on the hillside (coloana sonoră a serialului, semnată de Malvina Reynolds).

De ce merită? Pentru că ne arată cât de puțin ne trebuie să putem ieși din canoanele impuse de societate.

Toate seriarele de mai sus (cu excepția Lie to Me) sunt disponibile și în România (Breaking Bad – PRO Cinema, Modern Family, United States of Tara, Weeds – HBO Comedy). Sau pe unul din site-urile care rulează seriale (ex: vplay.ro.)









# CONSUMUL CULTURAL LA FRANCEZI

RUXANDRA GUBERNAȚ

*Text*

**7.30 AM, metrou: 27% dintre adolescenții francezi își verifică aplicațiile Facebook de pe mobil, în timp ce peste 80% din restul călătorilor au în mână un cotidian gratuit, distribuit la intrare.**

**12.30PM, pauza de masă: 60% dintre femeile între 35 și 50 de ani răsfoiesc paginile unei reviste, în timp ce 48% dintre bărbații cu aceeași vârstă citesc cotidienele naționale.**

**7 PM, cinema: un francez din trei își cumpără bilet la film cel puțin o dată pe săptămână.**

**10 PM, concert: aproximativ 30% din publicul adult merge la un concert măcar o dată pe lună.**

E ora unu dimineața, în Nouveau Casino din Paris (n.a. unul dintre cluburile cult din capitala franceză). Nadine, 64 de ani, ascultă explicațiile nepotului ei Régis, 15 ani, despre de ce dub-ul se folosește atât de mult de influențele folclorice, în timp ce se joacă cu colierul de perle de la gât. Cei doi au venit împreună la concert, pentru că bunica a vrut „să înțeleagă mai bine transformările din cultura actuală”. Suntem în pauza unui concert de dub cu influențe „yiddish” și „tzigane”, și printre cei aproape 500 de spectatori prezenți, Nadine nu e singura din grupa ei de vârstă, iar nimeni nu pare deranjat de cantitatea de rasta, dreads sau alcool din jur. De cealaltă parte, cei din generația tânără nu se simt deloc stânjeniți de prezența vârstei a treia din sală. E ceva normal.



Într-o altă zi, în fața operei din Lyon, un grup cosmopolit de adolescenți, în jur de cincisprezece, face breakdance în jurul casetofonului imens, care umple piața Terreaux cu ritmuri hip-hop. Tinerii fac audiență rapid, iar grupurile elegante care intră sau ies de la operă se opresc pentru câteva minute să vadă un alt tip de show. Cultura de stradă și cea cultă nu par să aibă niciun conflict major. Pentru Karim, 19 ani, unul dintre breakdanceri, dansul pe stradă e un stil de viață: „Venim aici pentru că asta e locul nostru de întâlnire, în centru. Nu avem nimic de demonstrat. Înăuntru sunt ceilalți, dansează și cântă pe bani, noi

o facem de plăcere și nimeni nu ne-a zis vreodată să plecăm de-aici”.

Exemplele date nu sunt singulare, iar intenția acestui articol nu este aceea de a crea imaginea unui public francez ideal. Are, cu siguranță, viciile lui. Consumatorul francez are însă, în opinia mea, una dintre cele mai importante calități: a depășit vârsta consumismului. Francezul obișnuit se duce liniștit la serviciu, își respectă orele de muncă și orele petrecute în restaurant, dar, la fel de natural, sancționează și critică orice mișcare greșită, se mobilizează.

Consumul cultural masiv din Franța e un comportament asumat și interiorizat, care depășește logica achiziționarii și a amuzamentului, e o atitudine. Vorbim despre un cumpărător ideal după cifre? Cel mai probabil, da. Vorbim despre un public lejer pentru „vânzătorii” de cultură populară? Mai degrabă nu.

Post-materialismul stilului francez de viață spune așa: consum, vreau și știu de ce consum, critic ce nu-mi place, resping ce nu mi-e necesar, dar nu renunț la cărți, la filme, la viața mea doar pentru că unele dintre ele nu au fost în concordanță cu gusturile mele. Motiv pentru care în Franța există peste 500 de titluri de reviste, peste 150 de cotidiene, peste 2500 de cinema-uri, peste 1300 de teatre și café théâtre ș.a.m.d., care au apărut acum câteva decenii sau care, oricum, nu dispar de la o zi la alta. Iar piața produselor culturale a scăzut cu mai puțin de cinci procente în ultimii doi ani (în comparație cu România, unde consumul cultural a ajuns la mai puțin de două treimi față de 2008).

Totuși, televiziunea este încă numărul unu în Franța, în condițiile în care consumul

mediatic este principala activitate culturală a francezilor, care au peste 40 de contacte pe zi cu o activitate media sau multimedia, conform datelor unui studiu realizat de Médiamétrie, în iunie 2010.

„Mă uit la aproape toate talk-show-urile politice, sunt abonat la Le Figaro, stau pe internet cel puțin cinci ore pe zi. Asta nu înseamnă că înghit toate porcăriile spuse de Sarko pe TF1 sau că nu îi critic pe jurnaliștii care îl lasă să-și facă show-ul. Cred că am depășit gradul ăsta de naivitate. Pe de altă parte, nu-mi place să văd că pe Canal+, pentru care plătesc, e același Sarkozy de pe TF1 în locul filmului programat. Pentru asta mă duc mai degrabă la cinema”, spune Thomas B., 27 de ani, arhitect din Lyon.

„Îmi place când văd proiecte cum e Groland (n.a. emisiune pamflet de reportaj făcută în replică la reportajele sociale de pe televiziunile naționale) pe Canal+ și să știu că media e sancționată din interior, atunci când încearcă să ne servească mizerii. Simt că mă pot solidariza cu acțiuni de genul ăsta”, spune Pierre F., 31 de ani, profesor de matematică la un liceu pentru reintegrarea

tinerilor infractori.

În mod evident, schimbările tehnologice au transformat și obiceiurile de consum, deși, la scară națională, lucrurile nu par să se fi modificat prea mult: o scădere sensibilă a consumului de radio și tv, înlocuită de o creștere a consumului de internet. Nimic spectaculos. În toate celelalte domenii, muzică, cinema, teatre și muzee, vorbim despre stabilitate, iar evoluțiile actuale prelungesc tendințele precedente crizei economice, mai ales în cazul publicului adult.

„Este, de altfel, forța efectelor legate de originile sociale”, spune sociologul Olivier Donnat, în studiul său de la sfârșitul anului 2009, despre obiceiurile de consum ale francezilor, „care ne permite să înțelegem că evoluția spectaculoasă a nivelului persoanelor cu studii superioare din ultimile decenii ale secolului XX s-a tradus printr-o creștere proporțională a intrărilor la teatre, muzee și alte spații culturale”.

